

ການສັກຢາຕ່າງໆໃຫ້ເດັກເກີດໃໝ່ທັງຫຼາຍ - ເປັນທັງການສັກຢາພວກນີ້ຈຶ່ງສຳຄັນ

Injections for newborn babies – why they're important

ຜູ້ເປັນພໍ່ແມ່ທັງຫຼາຍຈຳເປັນຕ້ອງຮູ້ກ່ຽວກັບການສັກຢາສອງຢ່າງສຳຄັນເດັກນ້ອຍເກີດໃໝ່ທັງຫຼາຍ.

ອັນນຶ່ງແມ່ນການສັກຢາວິຕາມິນແຮງພິເສດແນວ K (Vitamin K). ອັນນີ້ຊ່ວຍປ້ອງກັນອາການຂັດຕໍ່ທຳມະຊາດຮ່າງກາຍອັນບໍ່ຄ່ອຍມີແຕ່ວ່າຮ້າຍແຮງ ທີ່ຮ້ອງວ່າການມີເລືອດອອກບໍ່ຢຸດຂາດຢາວິຕາມິນແຮງແນວ K (Vitamin K Deficiency Bleeding ຫຼືວ່າ VKDB). ການສັກຢາອັນນຶ່ງອີກແມ່ນປ້ອງກັນເດັກເກີດໃໝ່ທັງຫຼາຍຕໍ່ພະຍາດຕັບ, ຕັບອັກເສບເຊື້ອ B (hepatitis B). ເດັກເກີດໃໝ່ທັງຫຼາຍສາມາດຮັບການສັກຢາໝົດທັງສອງໄດ້ຢູ່ໃນໂຮງໝໍຫຼັງຈາກພວກເຂົາເກີດ. ການສັກຢາທັງຫຼາຍຢູ່ຕາມໂຮງໝໍສາທາລະນະທົ່ວໄປແມ່ນບໍ່ໄດ້ເລັ່ງເງິນ.

ເປັນທັງເດັກເກີດໃໝ່ທັງຫຼາຍຈຶ່ງຕ້ອງການຢາວິຕາມິນແຮງແນວ K (vitamin K)?

ໂດຍບໍ່ມີຢາວິຕາມິນແຮງແນວ K (vitamin K) ພຽງພໍ, ເດັກເກີດໃໝ່ສ່ຽງໄພມີອາການເລືອດອອກບໍ່ຢຸດ VKDB. ນີ້ອາດສາມາດເຮັດໃຫ້ມີເລືອດອອກຢ່າງຮ້າຍແຮງ ທີ່ອາດມີການກ່ຽວພັນເຖິງສມອງ.

ເດັກເກີດໃໝ່ໝົດທຸກໆຄົນຕ້ອງການຢາວິຕາມິນແຮງແນວ K (vitamin K) ທັງໝົດບໍ່?

ແມ່ນແລ້ວ. ເດັກເກີດໃໝ່ທັງຫຼາຍອາດບໍ່ມີຢາວິຕາມິນແຮງແນວ K (vitamin K) ພຽງພໍໃນຮ່າງກາຍຂອງພວກເຂົາ ເພື່ອປ້ອງກັນອາການເລືອດອອກບໍ່ຢຸດ VKDB. ແຕ່ວ່າບາດໄກ້ຮອດອາຍຸຫຼັກເດືອນແລ້ວ, ພວກເຂົາສ່ວນມາກຜະລິດບັນຈຸຂອງພວກເຂົາເອງໄດ້.

ຢາວິຕາມິນແຮງແນວ K (vitamin K) ເອົາໃຫ້ດ້ວຍການສັກເອົາຕະຫຼອດບໍ່?

ຢາວິຕາມິນແຮງແນວ K ສາມາດເອົາໃຫ້ດ້ວຍການສັກຫຼືວ່າກິນເອົາທາງປາກໄດ້. ການສັກເອົາແມ່ນສະດວກກວ່າ ເພາະວ່າແມ່ນພຽງແຕ່ປະລິມານດຽວພຽງເທົ່ານັ້ນ ແລະກຸ້ມໄປໄດ້ຫຼາຍເດືອນ.

ເດັກເກີດໃໝ່ທັງຫຼາຍຕ້ອງການສັກຢາອັນນີ້ຖ້າວ່າ:

- ພວກເຂົາເກີດກ່ອນກຳນົດ ຫຼືວ່າບໍ່ສະບາຍ
- ຜູ້ເປັນແມ່ພວກເຂົາໄດ້ກິນຢາຕີຊັກບ້າໝູ, ເລືອດຕັນຫຼືວ່າວັນນະໂຣກປອດ (TB) ຕ່ອນຖືພາ. (ບອກທ່ານໝໍຫຼືວ່ານາງໝໍຜະດຸງຄັນຂອງທ່ານຖ້າວ່າທ່ານກິນຢາອັນໃດອັນນຶ່ງເຫຼົ່ານີ້)

ຢາວິຕາມິນແຮງແນວ K (vitamin K) ສາມາດເອົາໃຫ້ທາງປາກໄດ້ ແຕ່ວ່າຜົນບັງເກີດນັ້ນກຸ້ມບໍ່ໄດ້ດີ.

ໝາຍຄວາມວ່າເດັກເກີດໃໝ່ນັ້ນຈະຕ້ອງໄດ້ປະລິມານຢາໄປເຖິງສາມລະຍະ:

- ຕ່ອນເກີດ

- ຕ່ອນໄດ້ສາມຫຼືວ່າຫ້າມື້ຫຼັງຈາກເກີດ
- ຕ່ອນອາຍຸໄດ້ສີ່ອາທິດ

ໝາຍເຫດ:

ປະລິມານເທື່ອທີສາມແມ່ນສຳຄັນທີ່ສຸດສຳລັບຜູ້ເປັນພໍ່ແມ່ທັງຫຼາຍທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຈື່ຈຳໃຫ້ໄດ້! ຖ້າບໍ່ມີປະລິມານນີ້, ເດັກເກີດໃໝ່ນັ້ນອາດຈະບໍ່ໄດ້ຖືກປ້ອງກັນເຕັມສ່ວນ.

ປະລິມານອັນໃດອັນນຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຫ້ຊໍ້າອີກ ຖ້າວ່າເດັກນັ້ນຮາກອອກ.

ຢາມີແຮງແນວ K (vitamin K) ມີຜົນສະທ້ອນແນວບໍ່ດີຫຼັງບໍ?

ຢາມີແຮງແນວ K (vitamin K) ໄດ້ເອົາໃຫ້ເດັກເກີດໃໝ່ທັງຫຼາຍຢູ່ ອີສເຕຣເລັງ ຕັ້ງແຕ່ປີ 1980 ແລະທາງອົງການສຸຂະພາບຕ່າງໆຂອງ ອີສເຕຣເລັງ ເຊື່ອວ່າການສັກຢາມີແຮງແນວ K (vitamin K) ແມ່ນປອດໄພ. ເຖິງແມ່ນວ່າມີການສຶກສາອັນນຶ່ງໄດ້ແນະນຳວ່າມີການກ່ຽວພັນກັນລະຫວ່າງການສັກຢາມີແຮງແນວ K (vitamin K) ກັບໂຮກມະເຮັງໄວຍັງນ້ອຍ, ການສຶກສາອັນອື່ນອີກຫຼາກອັນຄົ້ນເຫັນບໍ່ມີການກ່ຽວພັນກັນເລີຍ.

ຂ້າພະເຈົ້າຈຳເປັນຕ້ອງຕົກລົງເອົາຢາມີແຮງແນວ K (vitamin K) ໃຫ້ເດັກເກີດໃໝ່ຂອງຂ້າພະເຈົ້າບໍ? ມັນແມ່ນການຕັດສິນໃຈຂອງທ່ານ. ແຕ່ວ່າທ່ານໝັ້ນທັງຫຼາຍແນະນຳຢ່າງໜັກແໜ້ນວ່າເດັກເກີດໃໝ່ໝົດທຸກໆຄົນຈະຕ້ອງໄດ້ຢາມີແຮງແນວ K (vitamin K). ນີ້ແມ່ນຮວມທັງເດັກເກີດໃໝ່ທັງຫຼາຍທີ່ບໍ່ສະບາຍ ຫຼືວ່າກຳລັງຈະໄດ້ຮັບການຜ່າຕັດ (ຮວມທັງການປາດໜັງຫຸ້ມປາຍເພດຊາຍອອກ). ຜູ້ເປັນພໍ່ແມ່ທັງຫຼາຍທີ່ຕັດສິນໃຈບໍ່ໃຫ້ຢາມີແຮງແນວ K (vitamin K) ຄວນລະມັດລະວັງອາການອັນໃດອັນນຶ່ງຂອງອາການເລືອດອອກບໍ່ຢຸດ VKDB. ເຫຼົ່ານີ້ຮວມມີ:

- ການມີເລືອດອອກຫຼືວ່າການມີຮອຍຊໍ້າໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ
- ອາການຜິວໜັງເຫຼືອງຫຼືວ່າຕາສອງເບື້ອງຂາວຫຼັງຈາກອາຍຸໄດ້ສາມອາທິດ.

ເດັກເກີດໃໝ່ທັງຫຼາຍມີອາການເຫຼົ່ານີ້ຄວນໄປຫາທ່ານໝໍ(ເຖິງວ່າພວກເຂົາໄດ້ຮັບຢາມີແຮງ Vitamin K ກໍຕາມ).

ເປັນຫຼັງເດັກເກີດໃໝ່ທັງຫຼາຍຈຶ່ງຕ້ອງສັກຢາກັນໂຮກຕັບອັກເສບເຊື້ອ B (Hepatitis B)?

ໂຮກຕັບອັກເສບເຊື້ອ B (Hepatitis B) ແມ່ນພະຍາດທີ່ຮ້າຍແຮງເກີດດ້ວຍເຊື້ອ ວາຍຣັດສ໌ ອັນໃດອັນນຶ່ງເຮັດໃຫ້ຕັບນັ້ນເສັ້ນ. ບາງຄົນທີ່ມີເຊື້ອ ວາຍຣັດສ໌ ອັນນີ້ອາດບໍ່ມີອາການຫຼັງໝົດ ຫຼືວ່າມີອາການຕ່າງໆພຽງເຫຼັກນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ. ແຕ່ວ່າຮອດ 25 ເປີເຊັນຂອງຄົນມີອາການນີ້ອາດເປັນພະຍາດຕັບຮ້າຍແຮງດົນໆໄປໃນຊີວິດ, ໂດຍສະເພາະຖ້າວ່າພວກເຂົາຕິດໂຮກຕັບອັກເສບເຊື້ອ B (Hepatitis B) ຕ່ອນຍັງເປັນເດັກຢູ່. ການສັກຢາປ້ອງກັນໂຮກຊ່ວຍປ້ອງກັນເຣື່ອງນີ້.

ໂຮກຕັບອັກເສບເຊື້ອ B (Hepatitis B) ແພ່ຜາຍໄດ້ຢ່າງໃດ?

ເຊື້ອ ວາຍຣັດສ໌ ນັ້ນອາໄສຢູ່ໃນທາດນໍ້າຂອງຮ່າງກາຍ (ເລືອດ, ນໍ້າລາຍແລະນໍ້າເຊື້ອຜູ້ຊາຍ). ເດັກເກີດໃໝ່ທັງຫຼາຍທີ່ມີຜູ້ເປັນແມ່ມີໂຮກຕັບອັກເສບເຊື້ອ B (Hepatitis B) ມີການສ່ຽງຫຼວງຫຼາຍທີ່ຈະຕິດກັບພະຍາດນີ້ຕ່ອນເກີດ.

ວິທີທາງອື່ນໆທີ່ໂຮກຕັບອັກເສບເຊື້ອ B (Hepatitis B) ສາມາດແພ່ຜາຍໄດ້ແມ່ນ

- ຖ້າວ່າເລືອດຈາກຄົນຜູ້ມີໂຮກຕັບອັກເສບເຊື້ອ B ມາຖືກກັບເລືອດຂອງທ່ານ. ອັນນີ້ແມ່ນຮວມເອົາ: ທັງການມາຖືກຕ້ອງຜ່ານບາດແຜ ຫຼືວ່າຮອຍຄູດຕ່າງໆ; ການໄປຖືກຕ້ອງກັບເຂັມຫຼືວ່າຫຼອດສັກຢາທີ່ຕິດເຊື້ອໂຮກເວລາສິດຢາມິນເມົາຕ່າງໆ; ການໄປຖືກຕ້ອງກັບເຄື່ອງມືທີ່ຕິດເຊື້ອໂຮກຕ່າງໆ ເຊັ່ນຈໍພວກໃຊ້ເຈາະບ່ອງຮ່າງກາຍ
- ຜ່ານການຮ່ວມເພດກັນກັບຄົນທີ່ຕິດເຊື້ອຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງ

ເປັນທັງຈິງສັກຢາປ້ອງກັນເດັກເກີດໃໝ່ທັງຫຼາຍຕ່ອນເກີດ?

ມັນສໍາຄັນທີ່ຈະຕ້ອງເລີ່ມການສັກຢາປ້ອງກັນໂຮກຕັບອັກເສບເຊື້ອ B (Hepatitis B) ໄວທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້ຫຼັງຈາກເກີດ ເພື່ອຄວາມແນ່ນອນວ່າການສັກຢາປ້ອງກັນນັ້ນມີຜົນສະທ້ອນໄວທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້. ເດັກເກີດໃໝ່ທັງຫຼາຍຕ້ອງໄດ້ສັກຢາກັນໂຮກຕັບອັກເສບເຊື້ອ B (Hepatitis B) ຕື່ມໄປອີກສາມເທື່ອ - ຕ່ອນອາຍຸໄດ້ສອງເດືອນ, ສີ່ເດືອນແລະຫົກຫຼືວ່າ 12 ເດືອນ. ການສັກຢາເຫຼົ່ານີ້ເອົາໃຫ້ພ້ອມກັນກັບການສັກຢາກັນໂຮກອື່ນໆຕາມທໍາມະດາຂອງໄວເດັກ.

ເດັກເກີດໃໝ່ຂອງຂ້າພະເຈົ້າຈະຕ້ອງໄດ້ສັກຢາກັນບໍ່?

ມັນແມ່ນການຕັດສິນໃຈຂອງທ່ານ, ແຕ່ວ່າທາງອົງການສຸຂະພາບຕ່າງໆແນະນຳຢ່າງໜັກແໜ້ນວ່າໃຫ້ທ່ານ.

ການສັກຢາກັນໂຮກຕັບອັກເສບເຊື້ອ B (Hepatitis B) ເຮັດໃຫ້ມີບັນຫາຕ່າງໆບໍ່?

ການມີຜົນແນວເສັ້ງຫາຍອັນຮ້າຍແຮງຕ່າງໆແມ່ນບໍ່ຄ່ອຍມີ. ບັນຫາຕ່າງໆອັນມີເລື້ອຍໆແມ່ນອາການເຈັບປວດຢູ່ບ່ອນສັກຢາໃຫ້, ອາການໄຂ້ເຫຼັກນ້ອຍແລະເຈັບຕາມຂີ້. ໄປຫາທ່ານໝໍຂອງທ່ານຖ້າວ່າທ່ານມີຄວາມເປັນຫ່ວງ.

ຖ້າວ່າທ່ານຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃນການໂທລະສັບຕ່າງໆເປັນພາສາອັງກິດ, ໂທຫາບ່ອນບໍລິການແປແລະນາຍພາສາຕາມນໍາເບີ 131 450.

ທ່ານສາມາດຊອກເອົາລາຍລະອຽດເພີ່ມເປັນພາສາຂອງທ່ານໄດ້ ຕາມຈຸດວົງການສານຕິດຕໍ່ກັບນາງ ວັດທະນະທໍາອື່ນໆຢູ່ <http://mhcs.health.nsw.gov.au>.

ນໍາເບີໂທລະສັບຕ່າງໆແມ່ນຖືກຕ້ອງຕ່ອນພິມ ແຕ່ວ່າບໍ່ໄດ້ກວດຄົ້ນໄປເລື້ອຍໆ.

ທ່ານສົມຄວນກວດເບິ່ງນໍາເບີຕ່າງໆໃນປຶ້ມໂທລະສັບ.